

collatoribus inferioribus facultas eadem conferendi, conformiter hactenus dictis. E contra vero beneficia vacantia in mense pontificio juxta regulas cancellariæ, sunt perpetuo reservata: nulli enim Papa concedit in eisdem collatori inferiori facultatem, ut possit illa post certum tempus elapsum conferre. Verum his non obstantibus.

430. *Sententia negativa non solum videtur probabilis, sed vera, et in praxi merito tenenda.* — Resp. I. Opposita sententia, videlicet negans, in dicto casu cessare affectionem beneficiorum ex appositione manus pontificiæ, juxta concordata Germaniæ, non solum videtur probabilior, sed etiam vera, atque in praxi merito retinenda. Ratio fundamentalis desumitur ex sæpe cit. Extravag. *Ad Romani* h. t. inter commun. ubi universaliter habetur, quod « Beneficium semel affectum, semper manet affectum. » Atqui ab hac regula nullibi reperiuntur excepta beneficia, in mensibus pontificiis juxta concordata Germaniæ vacantia, et per Papam intra trimestre nulliter collata; ergo. Minor, in qua sola potest esse difficultas, probatur refutando singillatim rationes prioris sententiæ. Imprimis enim, quantum attinet auctoritatem doctorum, Rebuffus, ubi supra, non facit ad rem: quia non loquitur de concordatis Germaniæ, sed de consuetudine Galliæ; uti patet ex relatis n. 427. verbis ipsius: « Sed non utimur in Gallia, etc. Et hoc in Gallia servamus, etc. Quæ in regno non habent locum, » etc. Hæc enim consuetudo deinde confirmata fuit per concordata Galliæ, teste citato Rebuffo: quod tamen nequit cum fundamento dici de concordatis Germaniæ. Unde nec probant Pax Jordanus, et Murga, ubi supra, utpote minus caute secuti Rebuffum: nisi placeat isto intelligere de beneficiis vacantibus in mensibus ordinariorum, juxta dicta n. 425 et 426. nam de aliis expressam mentionem non faciunt. Quod si de aliis quoque beneficiis intelligendi forent, aut quidam alii auctores contrariam sententiam expresse tenerent; opponeretur ipsis stylus Curia, atque auctoritas Doctissimorum, et in materia concordatorum Germaniæ practicum virorum Romæ degentium, et pro hac posteriori sententia stantium, juxta dicenda n. 432. ubi simul adducitur declaratio Gregorii Papæ XIII.

431. *Solvuntur contraria.* — Neque urget ratio n. 428. in contrarium allata: negatur enim minor. Ad cujus probationem, seu

quod collatio invalida, et nulla (seu non facta) æquiparentur; et quod collatio invalida, habeatur pro infecta, cum similibus: respondetur, hujusmodi axiomata non procedere universaliter, seu plures pati limitationes, atque instantias. Sic quippe, ubi electio ad beneficium vacans intra trimestre, vel respective semestre, nulla fit, devolvitur potestas eligendi ad superiorem: c. *Ne pro defectu*. 41. *de Election.* et c. *Nulla*. 2. *de Concession. Præbend.* cum similibus. Secus, si electio fiat, sed invalide ob occultum vitium, tunc enim habebunt Electores novum tempus ad eligendum, text. clar. c. *Si electio*. 26. *de Election.* in 6. Similiter, quando nulla præcessit electio, libere potest celebrari electio: secus, quando facta est electio, sed talis, de cujus valore dubitatur; tunc enim non valet posterior electio celebrata ex intervallo, etiamsi prior postmodum declaratur fuisse irrita, et invalida, c. *Auditis*. 29. juncta Glossa *γ. Irritandum de Election.* Ulterius matrimonium inter consanguineos, vel voto solemniter castitatis adstrictos scienter contractum, etsi nulliter ac invalide, ipso facto inducit excommunicationem, Clem. un. *de Consanguinit. et affinit.* Secus, si non fiat tale matrimonium. Idemque dicendum de pluribus aliis casibus, in quibus factum invalide, nequiquam æquiparatur non facto; et res invalide gesta, non habetur pro re infecta, imo varias inducit pœnas, vel inhabilitates, aut alios effectus, v. g. Affectionem beneficii, loquendo quoad casum propositum.

Itaque in forma respondendo ad allata axiomata, opus est distinctione. Quia vel omnimoda paritas intervenit in non facto, et in nulliter seu invalide facto; procedunt præfata axiomata: vel diversa militat ratio in uno, aut altero eorum; et non habent locum. Card. de Luca litt. P. concl. 87. n. 14, post Castrensem, consil. 161. lib. I. et alii. Atqui, quantum attinet ad propositum, diversissima ratio militat inter casum, quo non apparet infra tres menses a die notæ vacationis in loco beneficii, quod alicui de illo Apostolica auctoritate provisum fuerit: et inter casum, quo apparet, taliter cupiam provisum fuisse, sed invalide. Hic quippe apparet, Papam apposuisse manum collationi talis beneficii; sicque subintrat dispositio juris communis, c. *Ut nostrum*. 56. *de Appellation.* et c. *Si eo tempore*. 45. *de Election.* in 6. et cit. Extravag. *Ad Romani*. h. t. inter

commun. Ibi e contra nullatenus apparet de tali appositione manus pontificiæ, quinimo constat, talem non esse factam. Unde patet imbecillitas datæ probationis: nam quod argumentum a simili, vel pari, fragile sit, atque infirmum, et prosternatur una adducta dissimilitudine, jam dictum est supra lib. I. tit. II. *De Constitutionibus*. § 46. n. 414.

432. *Eadem sententia confirmatur ex bulla Gregorii XIII, auctoritate practicum, et stylo Curia romanæ. Dicitur non obstantibus quibuscunque, est universalis. Non refert; an aliquid non fiat, sed minus bene fiat: et quando.* — Accedit constitutio 41. Gregorii XII. *quæ in Ecclesiam* (et habetur tom. II. *Bullar. roman.*) ubi idem Pontifex § 2. declarat, quod collatores ordinarii Germaniæ, virtute concessionis Nicolai Papæ V. post lapsum trium mensium a die notæ vacationis, non possint conferre beneficia vacantia, vel vacatura, « de quibus intra dictum tempus trium mensium per Romanum Pontificem, ac dictam Sedem (apostolicam) qualiscunque gratia, vel dispositio, aut concessio facta fuerit. » Ubi ponderandum est ly « Qualiscunque: » nam hæc dictio est universalis, atque comprehendit omnem modum (sicque etiam dispositionem Papæ invalidam ob subreptionem, vel inhabilitatem impetrantis) non minus, ac dictio illa, Quoquo modo: prout notat Barbosa, tract. *de Dictionib. usufrequent.* Dict. 299. et 300. n. 2. citans alios; atque istud desumet ex l. *Penes*. ff. *de Verb. signif.* Et hinc mirandum non est, quod in facti contingentia (de qua mihi bene constat) super præsentis quæstione consultus Illustrissimus, et Reverendissimus DD. Columna, decanus Cancellariæ apostolicæ, in favorem hujus posterioris sententiæ responderit: quod ipsum senserunt duo primarii advocati Romani, concordatorum Germaniæ apprimè gnari. Concordant stylus Curia Romanæ: nam in allegata facti contingentia, cum Præbendam in mense pontificio vacantem Papa infra trimestre cupiam contulisset, sed invalide ob canonicum defectum recipientis: non obstante collatione postmodum per inferiorem collatorem alicui alteri facta, et mota desuper lite, Papa eandem præbendam de novo contulit, et quidem addita ea clausula, quod ipsam nemo præter Romanum Pontificem ea vice conferre potuerit. Quod ipsum in aliis quoque casibus observatum fuisse intellexit, ut proinde de veritate posterioris, seu negativæ sententiæ in conclusione con-

tentæ, vix amplius remaneat dubitandi locus: nam ad alias rationes, nec non objectionum solutiones prioris sententiæ, promptum est respondere conformiter hactenus dictis.

§ XV.

DE BENEFICIIS APUD SEDEM APOSTOLICAM SEU IN CURIA VACANTIBUS, ALIISQUE COLLATIONI PAPÆ SPECIALITER RESERVATIS.

433. *An idem sit, beneficium vacare apud Sedem apostolicam, vel in curia? Ista solent pro synonymis haberi.* — Quæritur I. An idem sit, « Beneficium vacare apud Sedem apostolicam, vel in curia? » Resp. I. Licet vacationes beneficiorum « apud Sedem apostolicam, et in Curia, » pro synonymis haberi soleant, ac promiscue unum pro alio dici, præsertim in materia reservationum: stricte tamen, ac proprie loquendo, non nihil differunt. Priorem partem tradit Glossa in c. *Statutum*. 3. *γ. In curia*. h. t. in 6. asserens, quod « idem est dicere, in Curia, quod apud Sedem apostolicam. » Garcias, part. III. *de Beneficiis*, cap. I. n. 68. 69. et seqq. citans plures alios. Card. de Luca post discurs. 100. *de Beneficiis, seu in Beneficiorum Summa*. § 4. n. 34. dicens, quod pro synonymis ac omnes vere effectus hujusmodi vacationes « in Curia, et apud Sedem, » haberi soleant; atque simul confundi, præsertim vero quoad effectum reservationis. Gonzalez ad reg. 8. *Cancellar. gloss.* 13. n. 63. dicens, ita habere communem modum loquendi: et alii. Idque desumitur ex cap. II. *de Præbend.* in 6. ubi Pontifex « Beneficia apud Sedem apostolicam vacantia, » in progressu appellat beneficia in Curia Romana vacantia.

434. *Proprie tamen loquendo differunt: et in quo? — Alteram vero partem, seu quod proprie loquendo non nihil differant, tradit Ludovic. Gomez in Regulas Cancellariæ. reg. De triennali possessore, quæst. 31. circa princip.; Covarruvias, Practic. quæst. cap. xxxvi. n. 4. vers. Ceterum.* Barbosa, part. III. *de Offic. et potest. episc.* allegat. 57. n. 24; Gonzalez cit. gloss. 13. n. 48. et seqq. Engel, h. t. n. 9. et alii. Ratio est: quia latius patet, « Beneficia vacare in Curia, quam vacare apud Sedem, » omnia enim beneficia vacantia apud Sedem, censentur etiam vacare in Curia; non tamen e contra. Siquidem, ut notat Covarruvias, et Gomez, ubi supra, et Bar-

bosa cit. n. 24. circa fin. illa Beneficia proprie dicuntur vacare apud Sedem apostolicam, quæ vacant per verum obitum beneficiarii, contingentem vel in ipsa Curia Romana, juxta cap. n. h. t. in 6. vel saltem inter duas dietas, juxta c. *Præsenti*. 34. eod. in 6. E contra vacatio beneficiorum in Curia, non solum comprehendit beneficia per verum obitum vacantia apud Sedem apostolicam, ut dictum; sed etiam illa, quæ vacant apud eandem fide: puta, per renuntiationem a Papa, vel ejusdem auctoritate admissam; item per depositionem, privationem, vel translationem, etc. auctoritate Papæ factam, et aliis hujusmodi modis, de quibus fit mentio in Extravag. *Ex debito. de Election.* inter Commun. et Extravag. *Ad regimen*. h. t. inter commun. et alibi.

435. *Vacatio apud Sedem potest dupliciter intelligi, proprie, et improprie.* — Fatendum tamen, quod hæc ipsa differentia gravem patitur instantiam ex cit. Extravag. *Ex debito*. § *Hujusmodi*. Ibi quippe Pontifex ex professo declarat, quod « Beneficia Ecclesiastica per mortem, vel depositionem, ac privationem eorum, qui ea obtinerent, per electionum cassationem, postulationum, repulsionem, renuntiationem quorumlibet — canonice vacare apud Sedem intelligantur præfatam, » seu apostolicam: et tamen in horum posterioribus modis non intervenit vacatio per verum obitum, seu mortem naturalem. Verum de terminis non expedit multum disputare. Aut, si placet, dicatur conformiter Gomezio, ubi supra, vers. *Et ideo*, quod « Vacatio apud Sedem » possit intelligi dupliciter. Primo modo, proprie: et tunc vacatio apud Sedem intelligitur de illa, quæ fit per obitum, juxta cap. n. h. t. in 6. Secundo modo, improprie: et tunc vacatio apud Sedem capitur pro quacunque vacatione in Curia, sicque *Vacatio apud Sedem*, et *Vacatio in Curia* pro eodem capiuntur.

436. *Reservatio beneficiorum apud Sedem apostolicam vacantium, est antiquissima.* — Quæritur II. Unde et cur reservatio beneficiorum apud Sedem apostolicam, seu in Curia vacantium, fuerit introducta? Resp. I. Inter beneficia ecclesiastica, peculiariter collationi solius Papæ reservata, præcipua, simulque antiquissima reservatio est eorum beneficiorum, quæ apud Sedem apostolicam vacant per obitum seu mortem naturalem beneficiorum ibidem decedentium. Ita communis; et habetur clare expressum in c.

Licet. 2. h. t. in 6. illis verbis: « *Licet Ecclesiarum, personatum, dignitatum, aliorumque beneficiorum ecclesiasticorum plenaria dispositio ad Romanum noscatur Pontificem pertinere; ita quod non solum ipsa, cum vacant, potest de jure conferre, verum etiam jus in ipsis tribuere vacaturis: collationem tamen ecclesiarum, personatum, dignitatum, et beneficiorum apud Sedem apostolicam vacantium specialius cæteris antiqua consuetudo Romanis Pontificibus reservavit. Nos itaque, » etc. subjungendo expressum omnium beneficiorum apud Sedem eandem in posterum vacaturorum reservationem; et quidem sub clausula irritante, si secus a quoquam actum, seu attentatum fuerit: « Nisi ei sit super conferendis eisdem in Curia Romana vacantibus specialis, et expressa ab ipso Pontifice Summo auctoritas attributa. » Hæc ibi.*

437. *Atque olim mera consuetudine observabatur.* — Additur notanter in data conclusione, « simulque antiquissima, » sive, ut Clemens IV. in relato textu, pro suo jam tempore loquens, aiebat: « Antiqua consuetudo. » Olim quippe non extabat jus scriptum de tali reservatione, sed ante emanatam illam decretalem, seu promulgationem memorati c. *Licet*. 2. h. t. n. 6. mera antiqua consuetudine observabatur, ut beneficia, apud Sedem apostolicam per obitum vacantia, conferrentur a solo Romano Pontifice. Nunc autem successit jus scriptum, sub dicta tamen limitatione « specialis, atque expressæ concessionis Pontificiæ. » Glossa cap. ultim. §. *Vacantibus. de Consuetud.* in 6. Gonzalez, ad reg. 8. Cancell. Gloss. 13. n. 30. et alii.

438. *Et cur?* — Resp. II. Congruentia dictæ antiquissimæ consuetudinis, sicut et reservationis beneficiorum in Curia vacantium, videtur esse, quam refert Æneas de Falconibus, cit. tract. *de Reservat. benefic.* quæst. 4. principal. effect. 6. n. 4. Quia videlicet Beneficia vacantia apud Sedem apostolicam, seu in Curia, sunt de foro proprio Papæ, et ideo speciali quadam prærogativa sibi reservata: cum ratione rerum ibidem expediendarum, atque personarum pro suis negotiis curiam accedentium, aut in ea existentium, specialis quædam acquiratur jurisdictioni, arg. cap. ultim. § 1. *Petit. de Offic. archidiacon.* et c. *Postulasti*. 14. et cap. ult. *de Foro compet.*

439. *Beneficia apud Sedem apostolicam vacantia, post lapsum unius mensis, possunt con-*

ferri per inferiores. — Quæritur III. Utrum post lapsum unius mensis, beneficia apud Sedem apostolicam vacantia, possint conferri per inferiores? Resp. I. Præmissis non obstantibus, si Romanus Pontifex ejusmodi beneficia ecclesiastica apud Sedem præfatam vacantia, intra mensem, a die vacationis computandum, non contulerit, tunc ordinarii, ad quos cæteroquin illorum collatio pertinet, poterunt ea conferri; sed tantummodo per se ipsos, aut ipsis absentibus per suos vicarios generales, speciale mandatum ad istud habentes. Ita textus expressus in c. *Statutum*. 3. h. t. in 6. ubi Gregorius X. in concilio generali Lugdunensi ita moderandam decrevit decretalem Clementis IV. quæ habetur cit. c. *Licet*. 2. eod. in 6. Idque factum est, ne alioquin beneficia ecclesiastica (forte, ob ignorantiam subjectorum qualificatorum, quibus ex per Papam conferenda forent) diutius vacarent; et carentes legitimo administratore, in spiritualibus, ac temporalibus rebus interim paterentur detrimentum. Vivianus in *Rationali*. ibid. Quanquam de revocatione hujus capituli controvertant doctores, juxta dicenda in objectione.

440. *Mensis iste est computandus a die vacationis, non notitiæ.* — Dicitur autem, « intra mensem, a die vacationis computandum: » sive ut ibidem sonat textus, « Dum post mensem a die, quo dignitates, seu beneficia ipsa vacaverunt, numerandum, ea conferre valeant. » Siquidem istud fuit statutum in favorem ecclesiarum, ne diutius vacarent, non vero in odium, sive ob negligentiam Papæ omittentis conferre beneficium vacans. Unde, si toto mense non sciret Papa, vacare beneficium aliquod apud Sedem suam, adhuc elapso mense posset illud conferri per collatorem inferiorem.

441. *Solvitur instantia contra hoc ultimum.* — Nec obstat c. *Licet*. 3. *de Supplend. negligent. Prælat.* et cap. II. *de Concession. præbend.* et c. *Quia diversitatem*. 5. eod. ubi tempus semestre, quod de jure concessum est ad collationem beneficiorum inferiorem, « non a vacatione, sed a notitia » computandum dicitur. Resp. enim, disparitatem esse: quia ibi tempus semestre principaliter est præfixum in odium negligentium conferre; unde merito computandum dicitur a die notitiæ de vacatione beneficii, cum ignorans alicujus desidiæ, seu negligentiam argui non possit: nam is, qui nescit, potestatem experiendi non habet, l. *Annus*. ff. *de Calumniâ-*

toribus. et l. *Cum sex menses, de Ædilitio edicto*. Secus in casu nostræ conclusionis: ubi tempus unius mensis ad conferendum, non in odium Papæ, seu ad puniendam ejus negligentiam, sed ob favorem ecclesiarum statutum fuit, ut dictum; ac notat Glossa in cit. c. *Statutum*. §. *Numerandum*. h. t. in 6. et Vivianus, ubi supra. Eo præsertim, quia hic Papa statuens, contra se statuit: et si voluisset, potuisset expressisse tempus notitiæ, non vacationis.

442. *Potest Papa etiam post mensem conferre beneficia apud Sedem vacantia, dummodo res adhuc sit integra.* — Resp. II. Nihilominus præfata restrictio ad mensem non omnino excludit Papam, quominus post mensem possit conferre beneficium vacans apud Sedem apostolicam, dummodo res sit integra: hoc est, dummodo beneficium illud necdum per inferiorem fuerit alicui collatum. Ita Barbosa in *Collectan.* ad cit. c. *Statutum*. n. 7, h. t. in 6. et part. III. *de Offic. et potest. Episc.* allegat. 57. n. 24. post Missobrium « in Praxi habendi concursus, » requis. 7. dub. 45. Unde post elapsam mensem a die vacationis (constantem triginta diebus, diem tamen vacationis non computando in mense, propter additum ly, « a die; » ac notat Glossa ibid. §. *Numerandum*) potest quidem collator inferior ejusmodi beneficium conferre; sed ita, ut re integra etiam Papa illud conferre valeat, sicque detur locus præventioni, arg. c. Si a sede. 31. juncta Glossa §. *Nec appareat*. h. t. in 6.

443. *In aliis beneficiis collationi Papæ reservatis, nulum tempus est a jure præfixum Papæ ad conferendum.* — Porro ea, quæ nunc dicta sunt de lapsu unius mensis, procedunt solummodo de beneficiis apud Sedem apostolicam vacantibus; non autem de beneficiis alio modo, sive ex alla causa reservatis collationi Papæ: hæc enim quocunque tempore possunt a Papa conferri, cum ipsi nulum tempus a jure reperiatur determinatum. Barbosa, ubi supra. Gonzalez ad reg. 8. Cancellar. § 5. *Proem.* n. 143. Garcias, *de Beneficiis*, part. V. cap. I. n. 97. citans alios. Unde ad conferenda alia Beneficia Papæ reservata nullo unquam tempore collator inferior poterit esse intromittere, nisi id in jure reperiatur expressum.

444. *Exceptis duobus casibus, in c. Si apostolica, 35, de Præbend., in 6. expressis.* — Et additur, « nisi id Jure reperiatur expressum. » Nam, præter casum jam relatam ex

c. *Statutum*. 3. h. t. in 6. dantur duo alii casus jure expressi, in quibus collator inferior potest conferre beneficia apud Sedem apostolicam vacantia. Primus est: quando Sede apostolica vacante contingit vacare ecclesias aliquas parochiales: tunc enim, ne diuturna ipsarum vacatio periculum valeat animabus afferre, concessum est collatoribus ordinariis easdem conferre per textum expressum in c. *Si Apostolica*. 35. h. t. in 6. Secundus est, quando eadem parochiales ecclesie vacant vivente Papa, qui tamen de ipsis ante obitum suum nihil ordinavit: tunc enim post mortem ejus statim per collatorem inferiorem conferri possunt, etiam necdum elapso primo mense. Textus, et Glossa fin. cit. c. *Si Apostolica*. eod. in 6. Tacentur concordata Germaniæ, vi quorum collatores inferiores possunt conferre beneficia Papæ reservata, si de his intra trimestre nulli per Papam fuerit provisum: verum hæc non sunt de Jure communi.

445. An c. *Statutum*, 3, de *Præbend.*, in 6, sit revocatum per *Extravag. piæ sollicitudinis* eod. inter commun. variant doctores. — Objicies contra secundam conclusionem. Sæpe citatum c. *Statutum*. 3. h. t. in 6. est renovatum per *Extravag. Piæ sollicitudinis*. h. t. inter commu. ergo nulla conclusio. Resp. Antecedens probabilius esse negandum. Licet enim Joan. Andreas, in eod. c. *Statutum*. n. 1. vers. *Valeant*; Gomez, in reg. de *Trienniali possessore*, quæst. 31, circa princip.; Gonzalez, ad reg. 8. Cancell. § 5. *Proem.* n. 148. et 152. citans Rotam decis. 12. ante n. 1. de *Præbend.* in novis, et plures alios, teneant, quod citatum c. *Statutum*. h. t. in 6. fuerit renovatum per dictam *Extravag. Piæ sollicitudinis*. eod. inter commun. Merito tamen de tali revocatione dubitant Æneas de Falconibus, in d. tract. de *Reservation. benefic.* quæst. 4. princip. *Effect.* 6. n. 2; Garcias, part. V. de *Beneficiis*. cap. i. n. 99; Barbosa, in *Collectan.* ad cit. c. *Statutum*. n. 2, h. t., in 6; Pirhing, h. t. a. 332. et alii plures, quos allegat. Accedit ratio, quia dicta *Extravag. Piæ sollicitudinis*, edicta fuit a Bonifacio VIII. et quidem primo anno sui pontificatus, 3. *Non. maii*; uti patet in data dictæ *Extravagantis*. Unde, quia idem Bonifacius VIII. postea primum, sive anno quarto pontificatus sui, *Nonis maii*, edidit compilationem Sexti decretalium, nec tamen eidem inservit citatam *Extravag. Piæ sollicitudinis*; signum est, ipsum noluisse istam Extrava-

gantem habere vim aliquam contra sæpe dictum c. *Statutum*. 3. h. t. in 6. utpote editum in concilio generali Lugdunensi: alioquin procul dubio eandem memorata suæ capitulationi inservisset. Confirmatur hoc ipsum ex eo, quod idem Pontifex in *Proemio Sexti Decretalium*, juncta Glossa *ŷ. Refutari*, in posterum refutandas dicat decretales suorum prædecessorum, quæ dicto Sexto Decretalium non reperiuntur insertæ.

446. *Utrum illud saltem fuerit revocatum per Extravag. ad regimen, eod. inter communes.* — Dices cum Garcia d. part. V. cap. i. n. 100. et aliis, quod citat, memoratum c. *Statutum*. h. t. in 6. saltem postea fuisse revocatum per *Extravag. Ad regimen*. 13. h. t. inter commun. quæ tuit edita per Benedictum XI. anno Domini 1335. atque in regulis Cancellariæ, reg. 4. per summos Pontifices innovari consuevit; eo quod in ipsa reserventur collationi solius Romani Pontificis omnia, et singula beneficia ecclesiastica, apud Sedem apostolicam, seu in curia vacantia; addito decreto irritante, et clausula illa generali: « Non obstantibus quibuscunque constitutionibus a prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus editis, quatenus obsistere possent, » etc. Resp. Etiam de hac revocatione sufficienter non constare: quin potius, ut notat Vivianus in *Rational.* ibid. et Pirhing, h. t. n. 332. dicta *Extravagans* est intelligenda, atque limitanda secundum restrictionem, seu declarationem factam in prioribus decretatibus (hoc est, in c. *Statutum*. 3. et c. *Si Apostolica* 35. h. t. in 6.) non vero censetur eas revocare; tum, ut evitetur correctio jurium, quantum fieri potest, juxta c. *Cum expediat*. 29. de *Election.* in 6; tum quia in cit. *Extravag. Ad regimen*, reservantur quidem collationi Papæ beneficia apud Sedem apostolicam vacantia, sed generaliter solum: non vero ibidem in specie negatur, eadem post mensem, atque in duobus casibus n. 444. jam expressis, posse conferri per collatores ordinarios; ne alioquin Ecclesiæ ex diuturniori vacantia detrimentum patiantur. Unde, quia hic agitur de favore ecclesiarum, neque iste reperitur clare revocatus, non oportet asserere, quod dicta *Extravagans, Ad regimen* revocaverit priores decretales; sed potius ea videtur limitanda juxta cit. c. *Statutum*. et c. *Si apostolica*. h. t. in 6. Nam, quod lex posterior generalis limitetur per priorem specialiter loquentem, probat reg. 34. jur. in 6. « Ge-

neri per speciem derogatur. » estque ex professo dictum supra lib. I. tit. II. *De Constitutionibus*. § 19. 496. et 497. (ADNOTATIO LV.)

447. *Beneficia apud Sedem apostolicam vacantia, et collationi Papæ reservata, juxta c. Præsenti, 34, de Præbend. in 6. quæ? Loca vicina Curie romanæ, quæ?* — Quæritur IV. Quid dicendum de reservatione beneficiorum vacantium in curia, juxta c. *Præsenti, de Præbend.* in 6? Resp. Inter beneficia Ecclesiastica apud Sedem apostolicam, seu in curia vacantia, et proinde collationi solius Romani Pontificis reservata, potissimum numerantur ea, quæ referuntur in c. *Præsenti*. 34. h. t. in 6. edito ad declarationem, cap. *Licet*. 2. eod. in 6. et sunt sequentia. Primo, collationi Papæ reservantur « Beneficia, quæ legati, aut nuntii Sedis apostolicæ, vel quivis alii (sive curiales fuerint, sive non; ut explicat Glossa ibid. *ŷ. Alii*, communiter recepta) ad Romanam Curiam, venientes, vel etiam recedentes ab ipsa, obtinere noscuntur, si eos in locis vicinis ipsi Curie mori contingat: quemadmodum si in loco, ubi eadem Curia residet, morerentur. » Hæc ibi: paulo post, sive § *Loca*, subjungendo, quod « Loca intelligantur vicina eidem Curie in præmissis, quæ remota ultra duas dictas legales a loco, ubi moratur ipsa Curia, non existunt. »

448. *Quid juris, si curia de loco in locum mutetur?* — Additur in relato textu, « ad Romanam Curiam venientes, vel recedentes ab ipsa: » quod intellige. ratione negotiorum ibidem tractandorum, vel litis prosequendæ causa. Nam si quis aliis de causis Romam accesserit, aut existat in loco illo, ubi reperitur Curia, et ibi moriatur: puta, si Curia Romana de loco in locum mutetur, v. g. Avenionem in Gallia, beneficia ibidem per obitum talis clerici vacantia, non censebuntur reservata collationi Papæ: nisi clericus ille decedens « Curialis esset antea, et ibidem occasione Curie moraretur: » prout expresse declaratur in cit. c. *Præsenti*. § *Sane* h. t. in 6. Nec immerito; alioquin enim nimis grave præjudicium inferretur loco, ubi degit Curia, si omnia beneficia ibidem vacantia possent per solum Papam conferri, atque ob nudam Curie suæ præsentiam collationi Papæ reserventur; prout notat Glossa ibid. *ŷ. Moraretur* Pirhing, h. t. n. 333. et alii.

449. *Curialium beneficia censentur vacare in curia, dummodo eorum curialitas fuerit continuata ad mortem, etc.* — Deinde inter bene-

ficia vacantia in curia, veniunt beneficia curialium, seu qui Papæ, aut cardinalibus, sive officialibus Romanæ curie inserviunt: dummodo horum curialitas fuerit continuata usque ad mortem: prout præsumitur continuata, nisi probetur mutata. Barbosa cit. c. *Præsenti*. n. 4, h. t. in 6. cum aliis. Siquidem curialium beneficia non solum censentur vacare in curia, quando in actuali ejus servitio moriuntur: sed insuper ibi contingit, « si quis ipsorum (etiam Ecclesia Romana vacante) peregrinationis, infirmitatis, aut recreationis, seu alia quavis causa, ad locum curie secedens, in hujusmodi loco vicino decedat: dummodo ibi (etiamsi erat ad ipsam curiam reversurus) ejus domicilium, seu domus propria non existat. » Ita textus in d. c. *Præsenti*. h. t. in 6.

450. *Etiam si translata curia. Moriantur in itinere, vel infirmi remanserint, etc.* — Tandem hoc ipsum cit. c. *Præsenti*. § Porro. h. t. in 6. extenditur ad beneficia curialium, qui translata curia eam sequentes, in itinere moriuntur; aut qui in loco, unde recessit curia, remanserunt infirmi, ac postmodum decedunt: nam horum beneficia censentur pariter vacare in curia, nec nisi per Papam conferri possunt. Sic enim loquitur textus ibidem: « Porro, cum curiam de loco ad locum transferri contigerit: si curiales in itinere (dum curiam sequuntur eandem) vel in loco, unde recedit curia, remanentes infirmi rebus inibi eximuntur humanis, præmissum statutum (quantumcunque locus, ubi decedunt, ab ipsa curia sit remotus) ad illorum beneficia se extendit. » Hæc ibi. Quod ut melius intelligatur.

451. *Curia romana, ubinam conseatur existere?* — Quæritur V. Ubinam Curia Romana, in ordine ad colligendam exinde reservationem beneficiorum, conseatur existere? Resp. I. Curia Romana, quantum ad propositum, ibi censetur esse, ubi est Papa cum Cancellaria, et tribunalibus, et officialibus suis, quos ad regimen Ecclesiæ adhibet. Ita Covarruvias, *Præct. quæst.* cap. IV, n. 10; Garcias, part. V. de *Benefic.* cap. i. n. 391. et seqq; Pirhing, h. t. n. 334; Engel, eod. n. 10; Gonzalez ad reg. 8. Cancellar. Gloss. 13, § 1, n. 2, citans plures alios.

452. *Quid, si solus Papa aliorum proficiscatur, relicta Romæ Cancellaria?* — Resp. II. Quod si solus Papa aliorum proficiscatur, relicta Romæ Cancellaria, et tribunalibus (prout Clemens VIII. anno 1598.